

Ahti Kuningas
kantsler
Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium

Marten Kokk
kantsler
Kliimaministeerium

nr 11-39/

Estonian Center for Maritime Retrofit (EC-MaRe) projekt

Lugupeetud kantslerid Ahti Kuningas ja Marten Kokk,

Estonian Center of Excellence for Maritime Retrofit (EC-MaRe) projekt on edukalt läbinud Horisont Euroopa Teamingu taotlusvoorude esimese etapi ning pääsenud teise vooru, kuhu valiti vaid kõige tugevamad teadus- ja innovatsioonipõhised algatused. Teises voorus rahastatakse hinnanguliselt 50% taotlustest, mis tähendab, et Eestil on reaalne võimalus tuua riiki 15 miljonit eurot Euroopa Komisjoni toetust rohetehnoloogiate arendamiseks merenduses.

Projekti elluviimiseks on vajalik samas mahus kaasfinantseering. Haridus- ja Teadusministeerium on heaks kiitnud 12 miljoni euro suuruse riikliku toetuse, mis näitab EC-MaRe projekti olulisust Eesti teadus- ja innovatsioonipoliitika kontekstis. Et tagada Euroopa Komisjoni rahastus, vajame veel 3 miljonit eurot täiendavat kaasrahastust. Pöördume Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Kliimaministeeriumi poole kui Eesti rohereformi, transpordi, energeetika ja ettevõtlusarengu eestvedajate poole, kelle strateegiline panus oleks otsustava tähtsusega.

EC-MaRe projekt toetab otseselt mõlema ministeeriumi prioriteete:

- **Transpordi ja taristu rohepööre** – alternatiivkütuste (vesinik, e-kütused) kasutuselevõtt merenduses vähendab süsinikuheidet ja loob aluse keskkonnasõbralikule transpordisüsteemile.
- **Laevade ümberehitamine keskkonnasõbralikumaks** – projekt keskendub olemasolevate laevade ümberehitusele ja moderniseerimisele, et muuta need keskkonnasõbralikumaks, energiatõhusamaks ja digitaalselt turvalisemaks.
- **Ettevõtluse ja innovatsiooni toetamine** – Eesti ettevõtted saavad ligipääsu Retrofit Hub'i ja Business Incubator'i platvormidele, kus nad saavad testida ja arendada uusi lahendusi, kasvatades oma ekspordivõimekust.

- **Rahvusvaheline konkurentsivõime** – projekt loob Eestisse rahvusvahelise teadus- ja innovatsioonivõrgustiku, kus Eesti ettevõtted ja teadusasutused saavad tegutseda võrdväärsete partneritena.
- **Standardiseerimine ja regulatiivne raamistik** – arendatakse mõõtemetoodikaid ja standardeid, mis on eelduseks uute tehnoloogiate turule jõudmisele ja skaleerimisele.
- **Kliima- ja rohereform** – projekt aitab vähendada transpordisektori süsinikuheidet ja toetab Eesti kliimaeesmärkide saavutamist.
- **Energeetika tehnoloogiad ja uued kütused sh metanool, ammoniaak, vesinik** – luuakse testplatvormid vesiniku ja teiste alternatiivkütuste rakendamiseks merenduses, sidudes need Eesti energeetika arengusuundadega.
- **Keskkonnakaitse ja elurikkus** – puhtamate kütuste kasutuselevõtt vähendab meretranspordi mõju ökosüsteemidele ja toetab kestlikku majandamist.

Ministeeriumide investeering summas 3 miljonit eurot, jaotatuna kuue aasta peale (ca 500 tuhat eurot aastas), tooks kordades suurema mõju. Iga euro panust võimendub ligi viiekordselt Euroopa Komisjoni toetusega. Projekti kaudu saavad vähemalt 30 Eesti ettevõtet osaleda pilootprojektides ja testplatvormidel, sünnib 5–7 uut kõrge globaalse ekspordipotentsiaaliga toodet või teenust, luuakse üle 100 kõrgema lisandväärtusega töökoha ning vähendatakse merenduse süsinikuheidet hinnanguliselt 10–15% aastaks 2030. Töötatakse välja 2–3 uut mõõtemetoodikat või standardit, mis annavad Eestile rahvusvahelise konkurentsieelise rohetehnoloogiate turul. Pilootprojektides ja testplatvormil osalevatele ettevõtetele on projekti eelarvest eraldatud 7-9 miljonit eurot.

EC-MaRe täiendab otseselt Kliimaministeeriumi juba tehtud 25 miljoni euro suurust investeeringut laevade ümberehitusse. Kui varasem investeering keskendub teenuste ja toodete ekspordile laevade praktilisele kaasajastamise ja keskkonnasõbralikumaks muutmise kaudu, siis EC-MaRe lisab teadus- ja innovatsioonimõõtme ning uute toodete ja teenuste loomisele sh innovaatilised laevade ümberehituse tehnoloogiad, uute keskkonnasõbralike kütuste rakendamine, küberturvalisuse nutikatele digilahendustele, standardiseerimise, rahvusvahelise koostöö jpm. Kokkuvõtvalt tekib terviklik lahendus, kus riigi strateegilised investeeringud ja Euroopa Komisjoni toetus võimendavad üksteist, teaduse, arenduse ja innovatsioon võimendavad eksporti kiirendades nii Eesti merenduse rohepööret kui kasvatades Eesti innovatsiooni, omatoodete hulka ja ekspordi mahtusid.

Oluline on märkida, et ülikoolide omafinantseering ei ole abikõlblik, mistõttu riiklik panus on kriitiline, et tagada projekti rahastamine ja elluviimine.

Soovime kokku leppida kohtumise, et tutvustada projekti täpsemalt ja arutada koostöövõimalusi. Teie panus oleks otsustava tähtsusega Eesti rohepöörde, ettevõtluse ja merenduse innovatsiooni edendamisel.

Palun andke oma kohtumissoovist teada Eesti Mereakadeemia direktor Roomet Leigerile – roomet.leiger@taltech.ee. Oleme valmis kohtuma teiega koos või ka eraldi, nii kuidas teile sobiks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erik Puura
Ettevõtlusprorektor

Lisatud Retrofit Teamingu projekti lühitutvustused

roomet.leiger@taltech.ee
501 3038

